

27/8 2019 Elin Görmarck

① Tangentplanetets normal ges av ∇F , där

$$F(x, y, z) = 2x^2 - 3y^2 - z.$$

$\nabla F = (4x, -6y, -1)$. Tangentplanet är parallellt med planet $8x + 12y + z = 4$ om deras normaler är parallella, dvs $(8, 12, 1) = k(4x, -6y, -1)$.

Vi ser att $k = -1$, dvs
$$\begin{cases} -4x = 8 \\ 6y = 12, \end{cases}$$

eller $(x, y) = (-2, 2)$. $z = 2 \cdot (-2)^2 - 3 \cdot 2^2 = 8 - 12 = -4$

Tangentplanet är då $(-8, -12, -1) \cdot (x+2, y-2, z+4) = 0$

$$-8x - 16 - 12y + 24 - z - 4 = 0$$

$$\underline{8x + 12y + z = 4}$$

② a) Enligt implicita funktionsatsen är detta möjligt där $F'_y \neq 0$.

$$F'_y = 2xy - x = 0 \Leftrightarrow x(2y - 1) = 0$$

$x = 0$ ger $0 = 1$, så det ger ingen lösning.

$y = \frac{1}{2}$ ger $x \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^2 - x \cdot \frac{1}{2} = 1 \Leftrightarrow \frac{x}{4} - \frac{x}{2} = 1 \Leftrightarrow x = -4$.

b) Vad är y när $x = 1$? Svar: $(-4, \frac{1}{2})$

$$1 \cdot y^2 - 1 \cdot y = 1 \Leftrightarrow y^2 - y - 1 = 0 \Leftrightarrow y = \frac{1}{2} \pm \sqrt{\frac{1}{4} + 1} = \frac{1 \pm \sqrt{5}}{2}$$

Vi väljer $y = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$ enligt instruktion.

Implicit derivering m.a.p. x och med $y = y(x)$ ger

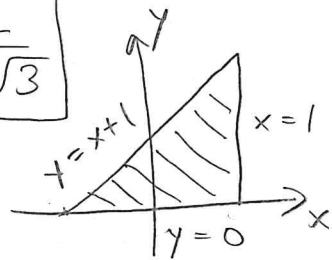
$$1 \cdot y^2 + 2xyy' - 1 \cdot y - xy' = 0$$

$$y' = \frac{y - y^2}{2xy - x} \quad \text{Sätt in } x = 1, y = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}.$$

$$y'(1) = \frac{\frac{1+\sqrt{5}}{2} - \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)^2}{2 \cdot 1 \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right) - 1} = \frac{1}{\sqrt{5}} \frac{1}{4} (2 \cdot (1+\sqrt{5}) - (1+2\sqrt{5}+5))$$

$$= \frac{1}{4\sqrt{5}} (2-6) = -\frac{1}{\sqrt{5}}$$

3. Vi vet att min och max existerar på området eftersom det är kompakt. Först hittar vi de stationära punkterna: $f'_x = 2xy = 0$ $f'_y = x^2 + 3y^2 - 1 = 0$.
 $2xy = 0$ ger antingen $x=0$ eller $y=0$.
 $x=0 \Rightarrow 3y^2 - 1 = 0 \Rightarrow y = \pm \frac{1}{\sqrt{3}}$ där bara $(0, \frac{1}{\sqrt{3}})$ ligger i omr.
 $y=0 \Rightarrow x^2 - 1 = 0 \Rightarrow x = \pm 1$ där $(\pm 1, 0)$ i omr.
 $f(0, \frac{1}{\sqrt{3}}) = \pm \frac{1}{3\sqrt{3}} \mp \frac{1}{\sqrt{3}} = \pm \frac{1}{\sqrt{3}} \left(\frac{1}{3} - 1\right) = \boxed{-\frac{2}{3\sqrt{3}}}$
 $f(\pm 1, 0) = \boxed{0}$. Nu tittar vi på randen.

$x=1$: $g_1(y) = f(1, y) = y + y^3 - y = y^3$
 $g'_1(y) = 3y^2 = 0 \Rightarrow y=0$ $f(1, 0) = \boxed{0}$

$y=0$: $f(x, 0) = \boxed{0}$

$y=x+1$: Sätt $x=y-1$. $g_2(y) = f(y-1, y) = (y-1)^2 y + y^3 - y = y^3 - 2y^2 + y + y^3 - y = 2y^3 - 2y^2$

$g'_2(y) = 6y^2 - 4y = 0 \Rightarrow y=0$ eller $3y-2=0$, där $y=\frac{2}{3}$
 Om $y=0$ är $x=-1$. Om $y=\frac{2}{3}$ är $x=\frac{2}{3}-1=-\frac{1}{3}$.

$f(-1, 0) = \boxed{0}$ $f(-\frac{1}{3}, \frac{2}{3}) = \frac{2}{27} + \frac{8}{27} - \frac{2}{3} = \frac{10-18}{27} = \boxed{-\frac{8}{27}}$

Höjden: $f(\pm 1, 0) = \boxed{0}$, $f(1, 2) = \boxed{8}$, vilket är max. Vilket är minst av

$-\frac{8}{27}$ och $-\frac{2}{3\sqrt{3}}$? $\frac{2}{3\sqrt{3}} = \frac{2 \cdot 3\sqrt{3}}{27}$. Vi måste alltså

avgöra om $6\sqrt{3} > 8$. Kvadrering ger $36 \cdot 3 > 64$, vilket är sant. Så min är $f(0, \frac{1}{\sqrt{3}}) = -\frac{2}{3\sqrt{3}}$.

$$f(2, -2) = 2(1-2)^2 - 2)e^2 = \underline{\underline{4e^2}}$$

$$f(-2, -2) = -2(1-2)^2 - 2)e^2 = \underline{\underline{-4e^2}}$$

Vad är störst/minst?

$$4e^2 > 4 \cdot 2^2 = 16 \quad \text{och} \quad 12e^{-2} < \frac{12}{3^2} = \frac{4}{3}$$

Svar: max är $f(2, -2) = \underline{\underline{4e^2}}$
min är $f(-2, -2) = \underline{\underline{-4e^2}}$

4. Massan ges av $\iiint_K \rho(x, y, z) dx dy dz$.

I xy-planet har vi fyrkanten

Ena z-gränsen är $z=1$ och

den andra är $z=1+x+y$, vilket är ≥ 1 för

de x- och y-värden vi har. Integralen blir

$$\int_0^1 \int_0^{1-x} \int_1^{1+x+y} (2x-1) dz dy dx = \int_0^1 (2x-1) \int_0^{1-x} [z]_1^{1+x+y} dy dx =$$

$$= \int_0^1 (2x-1) \int_0^{1-x} (1+x+y-1) dy dx = \int_0^1 (2x-1) \cdot \left[xy + \frac{y^2}{2} \right]_0^{1-x} dx =$$

$$= \int_0^1 (2x-1) \left(x(1-x) + \frac{(1-x)^2}{2} \right) dx = \int_0^1 (2x-1) \left(\frac{2x-2x^2+1-2x+x^2}{2} \right) dx$$

$$= \frac{1}{2} \int_0^1 (2x-1)(1-x^2) dx = \frac{1}{2} \int_0^1 (2x-1-2x^3+x^2) dx =$$

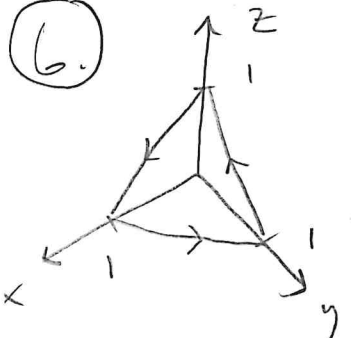
$$= \frac{1}{2} \left[x^2 - x - \frac{2x^4}{4} + \frac{x^3}{3} \right]_0^1 = \frac{1}{2} \left(1 - 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} \right) = \frac{1}{2} \left(-\frac{3}{6} + \frac{2}{6} \right)$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \left(-\frac{1}{6} \right) = \underline{\underline{-\frac{1}{12}}}$$

5. Vi använder rymdpolariska koordinater och anpassar dem efter halvaxlarna i ellipsoiden.

$$\begin{cases} x = r \sin \theta \cos \varphi & 0 \leq \theta \leq \pi \\ y = \frac{1}{2} r \sin \theta \sin \varphi & 0 \leq \varphi \leq 2\pi \\ z = 3r \cos \theta \end{cases} \quad \frac{d(x,y,z)}{d(r,\theta,\varphi)} = \frac{3}{2} r^2 \sin \theta$$

$$\begin{aligned} \iiint_K dV &= \frac{3}{2} \int_0^1 \int_0^\pi \int_0^{2\pi} r^2 \sin \theta \, d\varphi \, d\theta \, dr = \\ &= \frac{3}{2} \int_0^1 r^2 \, dr \int_0^\pi \sin \theta \, d\theta \int_0^{2\pi} d\varphi = 3\pi \left[\frac{r^3}{3} \right]_0^1 \left[-\cos \theta \right]_0^\pi = \\ &= 3\pi \cdot \frac{1}{3} \cdot (-(-1) - (-1)) = \underline{\underline{2\pi}} \text{ volymsenheter.} \end{aligned}$$

6. $\int_Y \mathbb{F} \cdot d\mathbf{r} = \iint_Y (\text{rot } \mathbb{F}) \times \mathbb{N} \, dS$

För att orienteringen ska stämma ska normalen peka bort från origo.

$$\text{rot } \mathbb{F} = \left(\frac{\partial}{\partial x}, \frac{\partial}{\partial y}, \frac{\partial}{\partial z} \right) \times (z^2, y^2, x) = (0, 2z-1, 0)$$

Vi väljer en parametrisering av ytan, som är densamma som planet $x+y+z=1$.

$$\mathbb{r}(x,y,z) = (s, t, 1-s-t) \quad 0 \leq s \leq 1, \quad 0 \leq t \leq 1-s.$$

$$\mathbb{r}'_s = (1, 0, -1) \quad \mathbb{r}'_t = (0, 1, -1).$$

$$\mathbb{r}'_s \times \mathbb{r}'_t = (1, 1, 1). \quad \iint_Y (\text{rot } \mathbb{F}) \times \mathbb{N} \, dS =$$

$$= \int_0^1 \int_0^{1-s} (\text{rot } \mathbb{F}) \times (\mathbb{r}'_s \times \mathbb{r}'_t) \, dt \, ds = \int_0^1 \int_0^{1-s} 2(1-s-t) - 1 \, dt \, ds =$$

$$= \int_0^1 \int_0^{1-s} 1 - 2s - 2t \, dt \, ds = \int_0^1 \left[t - 2st - t^2 \right]_0^{1-s} \, ds =$$

$$= \int_0^1 (1-s) - 2s(1-s) - (1-s)^2 ds =$$

$$= \int_0^1 \cancel{1} - s - \cancel{2s} + 2s^2 - \cancel{1} + \cancel{2s} - s^2 ds$$

$$= \int_0^1 s^2 - s ds = \left[\frac{s^3}{3} - s^2 \right]_0^1 =$$

$$= \frac{1}{3} - 1 = \underline{\underline{-\frac{2}{3}}}$$

7. a.) Se definico 5 i capitel 2.4

b.) Se sab 6 i capitel 2.4

8.) Se sab 2 i capitel 9.4.